

H

haamukirjoittaja Henkilö, joka laatii anonyymisti vaikuttavia puheita tai kirjoituksia toisille. Haamukirjoittajia käytetään etenkin liike-elämässä ja politiikassa, missä johtajatasolla ei ole aikaa tai mahdollisuuksia käyttää omaa aikaa omien kirjoitusten tai puheiden laatimiseen. Lehdissä satunnainen haamukirjoittaja saattaa avustaa vakinaista kolumnistia tämän palstalla ja nimellä esimerkiksi kolumnistin vuosilomien aikana.

haamukuva 1) Moottorin tms. rakenteen sisältä näyttävä halkileikkauskuva, eräänlainen "röntgenkuva". 2) Television kuvaruudussa epätarkasti näkyvä hahmo kohteen oikealle tai vasemmalla puolella.

haamusivusto 1) Organisaation äkillisissä erityistilanteissa, kuten kriiseissä, käyttöön ottama eräänlainen minisivusto keskitettyä ja kontrolloitua tiedonvälitystä varten. Sivuston käyttäjämäärien nopeasti kasvaessa sivujen latautumisen on oltava nopeaa. Teknisesti haamusivusto toteutetaan usein staattisena ja kevytrakenteisena, kuvitusta ja linkityksiä karsimalla. Haamusivusto on toteutettu ennakkoon. Se pidetään pimennossa ja aktivoidaan vasta kriisin käynnistyessä. Haamusivustoa voidaan pitää eräänlaisena organisaation omana virtuaalisena uutishuoneena. 2) Kauan päivittämätön ollut, mutta yleisesti esillä oleva verkkosivusto.

haastattelu 1) Kysymyksiin ja vastauksiin pohjautuva journalistinen tiedonhankintamenetelmä, jossa hyödynnetään henkilölähteitä. Haastattelu voidaan nähdä kaksipuolisena, päämäärähakuisena ja haastattelijan johtamana kyselytilaisuutena. Haastattelu voi tapahtua kirjeitse, puhelimitse tai henkilökohtaisen tapaamisen yhteydessä. Haastattelutyyppejä ovat kiertohaastattelu, katugallup, jossa useille henkilöille tehdään samat kysymykset, asiahaastattelu, jossa tietoja hankitaan asiapainotteista juttua varten silminnäkijöiltä, asiantuntijoilta, virkamiehiltä tai asianosallisilta ja henkilöhaastattelu, jolla hankitaan tietoja, vaikutelmia ja mielipiteitä *human interest* -juttuun. 2) Erityisesti sähköisessä mediassa (televisiossa ja radiossa) erillinen jutun esitysmuodollinen genre- eli ohjelmatyyppi.

hain hyppy Yksittäinen, usein varsin tarkasti määritelty hetki, jolloin tv-sarja saavuttaa laadullisen huippukohtansa ennen alkavaa alamäkeä. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi sarjan päähenkilöiden päätyminen yhteiseen vuoteeseen tai vauvan saaminen. Slangitermi tulee *Onnenpäivät*-sarjasta yhden päähenkilöistä hypätessä vesisuksilla hialtaan yli.

hakkeri Mediateknologiaa soveltava ja kokeileva harrastaja.

hakukone Tietokoneohjelmajärjestelmä, joka auttaa käyttäjää löytämään tietoa jostakin tietokannasta hakusanojen tai käsitteiden avulla. Internetistä löytyviä ilmaisia yleishakukoneita ovat esimerkiksi *Google*, *AltaVista* ja *Evreka*.

hakulinkki ks. linkittäminen

hakuprofiili Tiedonhaun suunnitteluvaiheessa tehtävä rajausta, joka koskee hakusanojen ja luokitusjärjestelmien koodien käyttöä sekä niiden suhteita.

hakusana Sana tai muu merkkijono, johon haku kohdistuu.

haloefekti Arvioitavaan kohteeseen liittyvät käsitykset tämän synnyttämän kokonaiskuvan pohjalta. Esimerkiksi henkilöstä saatu yleisvaikutelma vaikuttaa hänen yksityisiä piirteitä koskeviin arvioihin (*halo*= pyhimyskehä).

haltuunottotiedote Organisaation ensimmäinen mediatiedote kriisitilanteessa. Tiedote sisältää tyyppillisesti ensimmäiset tiedot siitä, mitä on tapahtunut, missä, milloin ja millaisin seurauksin sekä kutsun ensimmäiseen tapahtumasta järjestettävään tiedotustilaisuuteen (aika ja paikka).

Kertomalla kriisin pääkohdat mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, organisaatio onnistuu välttämään toimittajien ruuhkauttavan kyselytulvan. Samalla se pystyy kanavoimaan median kysymykset tulevaan lehdistötilaisuuteen.

hammock Yksittäinen vähemmän suosittu tv-ohjelma, jonka katsojamääriä pyritään nostamaan sijoittamalla se kahden suosittuun ohjelmaan väliin.

hand out 1) Esittely- ja tiedotustilaisuuksissa toimittajille ja muulle yleisölle jaettava tiedotusmateriaali, joka sisältää esiteltävän asian pääkohdat tai tiivistelmän. 2) Mainoslehtinen.

hand over Puheenvuoron siirtäminen asiasta raportoivalle toimittajalle tv- ja radiolähetyksen aikana.

handshake Yksittäisen verkkopalvelun aloittava ensimmäinen "eteissivu".

hang time Yksittäisen käyttäjän verkkosivustolla viettämä ajanjakso.

happy end Onnellinen loppu erityisesti romanttisissa elokuvissa.

happy slapping Erityisesti nuorten, videokuvaajien muoti-ilmiö, jossa tuttuja tai tuntemattomia läimäytellään kadulla ja kuvataan tapahtuma videolle verkkojulkaisemista varten.

happy talk Uutisankkurien kevyt keskinäinen kommentointi juuri lähetetystä uutisesta.

hard core ks. sexploitaatio

harmaa kirjallisuus 1) Kirjallisuus, joka ei välity tavanomaisia myynti- ja markkinointikanavia pitkin, esimerkiksi opinnäytteet ja mietinnöt. 2) Internetin kautta leviävät julkaisut, joihin ei liity kaupallisia tavoitteita.

havainnekuva Apuväline, jota käytetään jutussa haluttaessa havainnollistaa, miltä jokin alue tai paikka näyttäisi esimerkiksi uudisrakennusta suunniteltaessa tai maisemaa muutettaessa.

havainnointi Journalistisen tiedonhankinnan muoto, joka perustuu journalistin omakohtaiseen ympäristön, tapahtumien ja ihmisten tarkkailuun. Osallistuvassa havainnoinnissa journalisti on itse osallisena tarkkailemassaan tilanteessa. Tarkkailevassa havainnoinnissa kyse on ulkopuolisesta tilanteen seuraamisesta. Havainnointi on käyttökelpoinen tiedonhankintakeino tilanteissa, joiden kehittymistä ei voida ennustaa tai joista ei saada dokumenttien tai henkilölähteiden avulla riittävän oikeaa tai puolueetonta tietoa.

HCI (*human computer interaction*) Ihmisen ja koneen vuorovaikutusta tutkiva tieteenala, jossa pyritään ymmärtämään tietotekniikkaan liittyviä erilaisia "inhimillisiä tekijöitä" mm. käytettävyyssuhteiden avulla.

HDTV (*high definition television*) ks. teräväpiirtotelevisio

headlines Lioitteleva otsikointityyli.

headroom ks. päätila

heatset Painaminen päällystetylle paperille kuivaajalla varustettua offset-painokonetta käyttäen. Kuivaajassa väristä haihdutetaan liuotin, jolloin painoväri asettuu kiinteään muotoon paperin pintaan.

heavies Kutsumanimi valtakunnalliselle laatulehdistölle.

heavy news day - slow news day Kutsumanimi päivälle, jonka aikana tapahtuu runsaasti kovia uutisia ja uutispäivälle, jonka aikana kovia uutisia sattuu suhteellisen vähän.

heavyuser Median suurkuluttaja, joka ei juuri pohdi sisällöllisiä valintojaan joukkoviestinnän käytössä.

heijastusteoria Näkemys siitä, että kieli toimii eräänlaisena peilinä ympäristölle.

heikko signaali Tulevia muutoksia ennakoiva merkki, jonka havaitseminen vaatii erityistä herkkyyttä.

heitto Television uutisankkurin "heittäjä" viesti asiaa paikan päällä suorana raportoivalle toimittajalle tai nauhoitetun uutisinsertin lähettävälle studiohenkilökunnalle esimerkiksi tyyliin: "...ja tästä kertoo lähemmin toimittajamme NN..."

heittopanorointi Niin nopea panorointi, että kuva näyttää epäselvältä.

helmi ks. keili

help menu Tietokoneruudulla esiteltävä toimenpiteiden luettelo ohjelman käyttämiseksi tarjolla olevista vaihtoehdoista.

help screen ks. help menu

henkilöhaastattelu ks. haastattelu

henkilöittäminen Journalistinen toimintamalli, joka nostaa yksittäiset henkilöt journalistisen tarjonnan keskiöön. Henkilöittämistä pidetään kiinnostavampana kuin "asioista puhumista pelkkinä asioina". Esiin nostettavat henkilöt ovat useimmiten politiikan ja talouden eliittä tai viihdemaailman julkkiksia.

henkilölähde ks. haastattelu

henkilörekisteri ks. tietosuojalaki

henkilörekisterilaki ks. tietosuojalaki

henkilöstölehti ks. yhteisölehti

heritage-elokuva Yläluokkaiseen 1700- ja 1800-lukujen miljööseen sijoittuva elokuvatyyppi, joka käsittelee ihmissuhteita ja perimystä ja jolle on tunnusomaista kauniit maisemat, upeat rakennukset ja karismaattiset näyttelijät.

herjaus Kunnianloukkausta koskeva nimike, jossa on kysymys perättömän ja loukkaavan tiedon levittämisestä toisen toiminnasta. Herjaus edellyttää loukkauksen saattamista kolmannen henkilön tietoon. Herjauksesta ei rangaista jos väitteen esittäjä pystyy näyttämään väitteensä toteen tai tuomaan sen tueksi todennäköisiä syitä. Rikoslain mukaan kunnianloukkauksesta ei rangaista, jos arvostelu kohdistuu henkilön julkiseen tehtävään tai toimintaan eikä arvostelu ylitä sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä. Median toiminnassa kyse on törkeästä kunnianloukkauksesta.

he says, she says Journalistinen tyyli, jossa ongelmallisia asioita käsitellään hakemalla kommentit kiistan molemmilta äärilaidoilta.

hevosoppera Tv-ohjelma tai -sarja, jolle on tyypillistä tappelut, ammuskelut ja takaa-ajot.

HFR (*hold for release*) Julkaisemislupaa lähteeltä odottava, julkaistavaksi sovittu uutismateriaali.

hifi (*high fidelity*) Luonnonmukainen äänentoisto. Hyvänlaatuisista kotiäänentoistolaitteista käytetty standardi.

high concept 1) Erittäin kaupallinen valtavirta-elokuva, joka perustuu hyvin tiivistettyyn juoneen, tähtinäyttelijöihin ja tunteisiin vetoavaan tarinaan. 2) Yhteen lauseeseen mahtuva elokuvan idea, tyyliin "Maa vastaan avaruusolennot".

hidden web ks. deep web

hikipedia Älyvapaa "luulosanakirja" internetissä, jonne kuka tahansa voi tallentaa kehittelemiään teorioita ja muuta vastaavanlaista aineistoa.

hiljainen enemmistö Näkemys siitä, että suurella joukolla ihmisiä on tietty yhteinen mielipide tai näkemys, jota he eivät ole kuitenkaan ilmaisseet tai vahvistaneet erikseen. Kyse on joukosta, jonka nimissä eri tasojen mielipidejohtajat (poliitikot, journalistit, tv-persoonat) ilmoittavat toimivansa ja joiden ajatuksia, näkemyksiä ja mielipiteitä he sanovat edustavansa. Käytännössä hiljaista enemmistöä ei pystytä identifioimaan.

hiljaisuuden kehä ks. hiljaisuuden spiraali

hiljaisuuden salaliitto Käsite, jolla viitataan median ja vallankäyttäjien väliseen, usein äännettömään, sopimukseen jättää kertomatta suurelle yleisölle joistakin tärkeistä yhteiskunnallisista suunnitelmista tai kysymyksistä. Esimerkiksi presidentti Urho Kekkosen dementiaa hänen viimeisinä virkavuosinaan on yleisesti pidetty tällaisena suomalaisen journalismin hiljaisuuden salaliittoon liittyneenä aiheena.

hiljaisuuden spiraali Viestinnän tutkijan Elisabeth Noelle-Neumannin teoria joukkoviestimien tavasta yhdenmukaistaa vallitsevaa mielipideilmastoa "äänekkään mediavähemmistön" mukaiseksi karsimalla siitä vähemmän kannatusta saavia mielipiteitä. Hiljaisuuden spiraali kuvaa sitä prosessia, jossa yksittäinen mielipide tai näkemys saa sitä enemmän kannatusta, mitä laajempaa ja näkyvämpää mediajulkisuutta se saa. Edelleen mitä hallitsemammaksi ko. mielipide näyttää muuttuvan, sitä vähemmän sille halutaan esittää vastakkaisia mielipiteitä. Eristäytymisen pelossa ihmiset eivät tuo julki vastakkaisia mielipiteitään ja muuttavat käsityksiään entistä enemmän yleisen mielipiteen mukaisiksi. Hiljaisuuden spiraalin kehittymiseen on mahdollista vaikuttaa mielipidetutkimuksilla, jotka voivat näyttää oikean kuvan mielipiteiden todellisesta jakautumisesta.

himmennys Tehoste, jossa kuva häviää vähitellen yksivärisen taustaansa, esimerkiksi mustaan himmennettäessä kuva vähitellen tummuu.

hirsipuumikrofoni ks. kurjenkaulamikrofoni

historiaviittaus Yksittäisen uutistapahtuman korostaminen vertaamalla tapahtumaa johonkin vastaavanlaiseen aiempaan tapahtumaan, esimerkiksi yksittäisen poliitikon skandaalia suhteessa vastaavanlaisiin aiempiin skandaaleihin.

hitti 1) Herkästi mieleenpainuva, usein lyhyeksi ajaksi suureen suosioon nouseva laulu- tai tanssisävelmä. 2) Verkkosivujen käyttöä koskeva tunnusluku, joka kertoo kuinka monta kerta käyttäjä on pyytännyt julkaisupalvelimella verkkosivun, kuvan tai minkä muun tahansa sivulla sijainneen tiedoston.

hiusvalo Kohteen pään takana sijaitseva valo, joka synnyttää valokehäilmion hiusten reunalle. Reunavalolla voidaan korostaa pään ääriviivoja jos kohteella ei ole hiuksia.

hoax-viesti Sähköpostihuhu tai perätön varoitus, jota viestin saajaa kehoitetaan lähettämään eteenpäin ketjukirjeen tavoin.

hold Valmiiseen juttuun merkitty huomautus (*set and hold*) tarkoituksena varmistaa, ettei juttua julkaista ilman erillistä lupaa. Käytetään esimerkiksi valmistauduttaessa julkaisemaan nekrologi jostakin merkittävästä vaikuttajasta, jonka kuolema on odotettavissa lähiaikoina.

hole Journalistiselle aineistolle (usein osastokohtaisesti) varattu palstatila.

hollywood-estetiikka Elokuvan ja television audiovisuaalinen muoto, jossa korostetaan juonen loogisuutta, syy- ja seuraussuhteiden selkeyttä ja teeman eheyttä. Yhtenäisten sisältöjen lisäksi tarina kerrotaan ilman epäloogisuutta, ristiriitaisuutta tai kerronnan katkoksia. Hollywood-estetiikassa suositetaan aristoteelisen draaman rakennetta selkeine alkuineen, juonen käänneineen ja loppuineen. Kerrontaa jäsentää erityisesti sulkeutuva loppu eli tarinan saattaminen selvään loppupisteensä.

holografia Lasertekniikkaan perustuva kolmiulotteisten kuvien, hologrammien, valmistusmenetelmä.

holy shit-juttu

Juttu, joka herättää yleisössä välittömän, usein kerrottavia asioita paheksuvan reaktion. Journalistit pitävät tällaista reaktiota osoituksena jutun tärkeydestä. Vastaavia juttuja kutsutaan myös *martha-jutuiksi* (aviomiehen huudahdus aamukahvipöydässä vaimolleen: "Hyvä luoja, Martha, oletko lukenut tämän?") tai lukemaan "pakottaviksi" *read me-*jutuiksi.

hometown story ks. kotikaupungin juttu

honeywagon Henkilökunnan siirreltävä käymälä esimerkiksi elokuvan syrjäisissä ulkokuvauksissa.

hook and bullet press Eränkäyntiin (metsästyksen ja kalastukseen) keskittyvä harrastelehti.

horisontaalinen julkaisu Ammattijulkaisu, joka on suunnattu samantapaisia työtehtäviä (esimerkiksi toimistotyötä tai opetusta) tekeville henkilöille erilaisilla toimialoilla ja eri yrityksissä.

horisontaalinen keskittyminen Vaakasuora mediaomistuksen keskittyminen, jossa yksi omistajaryhmä kontrolloi jollakin median toimialalla määrättyä median arvoketjun vaihetta esimerkiksi yrityskehityksen avulla. Esimerkiksi maantieteellisesti rajatulla lähetysalueelle toimivat paikallisradiot toimivat kansainvälisessä omistuksessa.

horisonttiformaatti Asiakirja, jonka korkeus on suurempi kuin leveys.

horisonttimuoto Dokumentin pystykoko.

horisontti-taitto ks. taitto

horse-race story Vaalikampanjointiin liittyvä politiikan juttu, jossa korostetaan kilpailevien osapuolten keskinäisten kannatuserojen muutoksia.

hotellijournalismi Journalistinen toimintamalli, jossa kriisialueella työskentelevät toimittajat linnoittautuvat vahvasti vartioituihin hotelleihin, koska liikkuminen näiden ulkopuolella voi olla hengenvaarallista. Toimittajat joutuvat käyttämään juttujensa teossa paikallisia avustajiaan kuvaajina ja haastattelijoina.

hot mike ks. kuuma mikrofoni

hot spot Kuva-alan keskustan vaalentuminen elokuvassa tai tv-ohjelmassa.

hot switch Television lähetystoiminta, johon ei sisälly televisioaseman tunnistamisilmoitusta tai mainosta.

house journal ks. henkilöstölehti

how-to Televisio tai video-ohjelma, jolla on opetuksellinen luonne. Tyypillisiä aihepiirejä ovat esimerkiksi remontointi, kodinhoito, kauneudenhoito tai ruuanlaitto.

hukkapeitto Mainosvälineen bruttopeito vähennettynä turhilla kontakteilla.

human interest Juttujen inhimillisyyttä, elämyksellisyyttä, kokemuksellisuutta tai kiinnostavuutta painottava näkökulma tai esitystyyli. Julkaisemisen kriteerinä on "inhimillinen mielenkiinto" ja kiinnostavuus (pehmeät uutiset), kuten esimerkiksi ihmiskohtalot. Värikkäillä yksityiskohdilla varustettujen juttujen avulla pyritään vetoamaan ihmisten erilaisiin tunteisiin: uteliaisuuteen, sympatiaan, samaistumiseen, iloon, epäilyyn, rakkauteen, pelkoon, suruun ja hämmästykseen. Juttujen kohteena voivat olla ihmisten ohella olla esimerkiksi eläimet, eksoottiset paikat ja erikoiset tapahtumat.

huomioarvo Prosenttiluku joka kertoo kuinka suuri osa median yleisöstä on havainnut tietyn mainoksen.

huomioekonomia Näkemys, joka painottaa median huomioarvon taloudellista merkitystä.

huomiopiste Kuva-alan kohta, johon elokuvaa tai tv-ohjelmaa seuraavan katsojan päähuomio on kullakin hetkellä kiinnittynyt. Huomiopiste muodostaa kuvaympäristönsä kanssa kontrastin. Esimerkiksi elävässä kuvassa huomiopiste on usein liikkuva kohde.

hutkiva journalismi Voimakkaan syyttelevä, mutta perättömiin tietoihin perustuva (henkilö)journalismi.

HTML (*hypertext markup language*) 1) Verkkoselaimen ymmärtämä hypertekstin merkkäuskieli. 2) Verkkosivujen sisällön kuvauksessa käytettävä koodaus.

hybridi Kahden tai useamman tekniikan yhdistelmä.

hybridimedia Keinot tavanomaisten median käyttötapojen laajentamiseksi lisäämällä sisällön monimuotoisuutta, mediakokemusten interaktiivisuutta sekä jakelutien ja päätelaitteiden kirjoja.

hybridiverkosto ks. monimuotoverkosto

hyllyjuttu Sisältönsä puolesta ajaton juttu tai tällaiseen juttuun liittyvä materiaali, joka ei vaadi välitöntä julkaisemista vaan voi tarvittaessa odottaa sitä pidempään.

hyllytys 1) Valmiiksi jo taitetun jutun poistaminen lehdestä ennen lehden painamista jostakin yllättäen esiin nousseesta syystä. 2) Painetun lehden jakelun keskeyttäminen yllättävästä syystä.

hymiö Välimerkeistä koostuva kasvokuvio, jota käytetään sähköpostiviesteissä tai keskusteluryhmiin lähetetyissä kirjoituksissa. Merkkijonon avulla tekstin lomassa voidaan ilmentää tunnetta, äänensävyä tai mielialaa. Hymiöt on tarkoitettu luettavaksi pää vasemmalle kallistettuna, jolloin ne muistuttavat erilaisia kasvojen ilmeitä, esimerkiksi :) on "hymy".

hype 1) Ylimoitettuja ennakko-odotuksia synnyttävä, massiivinen julkisuuskampanja, jossa pyritään hyödyntämään kaikkia keinoja ja kanavia maksimaalisen mediajulkisuuden saavuttamiseksi. Tarkempi kriittinen arviointi paljastaa hypen katteettomaksi kohuksi esimerkiksi uuden tuotteen tai keksinnön tehosta tai urheilujoukkueen voiton mahdollisuuksista. Uutisoitaessa ilmiö esitellään kuitenkin sellaisenaan ja usein sen edustajan kaupallisista tai poliittisista lähtökohdista. 2) Viestinnän slangikäsite, joka viittaa huomion kiinnittämiseen yliampuvalla tavalla.

hyperavaruus Hypermedian tai -tekstin linkityksistä muodostuva kokonaisuus.

hyperlinkki Hypertekstiin sisällytetty yksisuuntainen yhteys, jonka avulla verkon käyttäjä voi siirtyä yhdestä tietosolusta toiseen. Linkki voidaan osoittaa tekstin ympäristössä poikkeavan värin, alleviivauksen (tekstilinkki) tai kuvan (kuvalinkki) avulla. Kerroslinkki on linkki, joka yhdistää dokumentin sivut toisiinsa niin, että ne muodostavat hierarkian kuten esimerkiksi kirjan luvut ja kappaleet. Ohituslinkki avaa yhteyden uuteen tietoon verkkosivu hierarkkisten kerrosten yli tai siirtymällä kokonaan toiseen dokumenttiin. Selityslinkin takana on usein vain lyhyt teksti ja se vastaa välittömästi lukijan kysymykseen. Selityslinkin jälkeen verkkokäyttäjän on palattava takaisin linkkauspaikkaan. Suosituslinkki ohjaa tietyn lukijaryhmän oikeisiin valintoihin. Seuraava-linkki on tarpeen jos lukija haluaa tulostaa jonkin lineaarisesti luettavan, laajan tekstikokonaisuuden.

hypermedia Multimedia, jossa tietoelementit on linkitetty toisiinsa yksi- tai kaksisuuntaisesti. Hypertekstin mahdollisuuksia hyödyntävänä elektronisena monimuotoesityksenä hypermedia koostuu kaikesta digitaaliseen muotoon saatetusta datasta. Dokumentteihin voi sisältyä tekstin ohella grafiikkaa, kuvia, animaatioita, videokuvaa tai ääntä. Tiedon rakenne muodostuu tietosoluista ja niiden välisistä linkeistä, joiden avulla hypermedian käyttäjä voi siirtyä erilaisia informaatiopolkuja seuraamalla tietosolusta toiseen, esimerkiksi tekstiä sisältävästä tietosolusta katsomaan kuvaa, kuvasta äänitiedostoon, digitalisoituun videopätkään ja takaisin tekstiin.

hyperteksti Tekstikeskeinen sähköinen aineisto, jossa tietosolut on yhdistetty toisiinsa niin, että niiden välillä voidaan liikkua ja niihin viitata suoraan tekstimassasta nopeasti ja epälineaarisesti.

hypertodellisuus Näkemys siitä, että median tuottamat merkitykset ja ympäristöä koskevat esitykset ovat todellisempia ja merkityksellisempiä kuin itse esitysten kohteet.

hyping Korkeatasoisen, laajaa yleisöä kiinnostavan ohjelman sijoittaminen vähemmän kiinnostavien ohjelmien sekaan tarkoituksena nostaa ainakin hetkellisesti kanavan yleisömäärää.

hypodermic needle ks. ruiskumalli

hypoteesi Journalistilla tutkimastaan asiasta oleva ennakkokäsitys, jonka oikeellisuutta hän pyrkii tutkimuksen ja faktojen avulla testaamaan. Journalistisessa työssä hypoteesi on eräänlainen "ohjausinstrumentti" tai "tarkistuspiste", joka määrittää tutkimuksen "maalin".

hyppyasema Verkkosivusto, joka sisältää pelkästään linkkejä muille verkkosivuille.

hyppyleikkaus 1) Leikkaus, jossa kuvasta toiseen siirryttäessä tapahtuu yhtäkkinen muutos kohteessa, mittakaavassa tai sävyssä. 2) Hyppyvaikutelman synnyttäminen leikkaamalla pala pois otoksen keskeltä.

hyvä journalistinen tapa ks. journalistiset normilähteet

hyvä lehtimiestapa ks. journalistiset normilähteet

hyytymisefekti Journalistisen toimintavapauden rajoittamista kuvaava käsite. Kysymys on median pelosta siitä, että kielteiseen julkisuuteen noussut henkilö nostaisi oikeuskanteen sitä vastaan. Yleisemmin myös itesesensuuria (esimerkiksi erottamisen pelossa) toimituksen sisällä synnyttävä tekijä.

häiriö ks. viestintähäiriö

häivyty 1) Optinen efekti, joka vähitellen himmentää tummaa taustaa tai taustaväriä vasten olevaa kuvauskohdetta. 2) Radioefekti, jossa äänen voimakkuutta vähitellen heikennetään.

hän ks. jatke

hää Latomisvirhe, jossa sana tai sanaryhmä on painettu kahdesti.

hömpä Kutsumanimi lehden kevyemmälle, yhteiskunnallisesti vähemmän tärkeälle uutisaineistolle kuten pehmeille uutisille ja muille *human interest* -jutuille.

höystögrafiikka ks. kuvituskuva